

vían avisat la nostra arribada, y mentres ens preparavan lo sopar anárem á donar un vol pe'ls carrers del poble, amarats de claror de lluna.

Los carrers estaven solitaris, y las portas barradas esceptuant la de la botiga del barber, la del pastisser y un'altra botiga barreja d'estanch, de taberna y de tenda d'espardenyer. Hi entrárem pera provehir de tabaco y remullar la gola, y preguntárem si ja era á dormir la gent del poble. —Cá, ens contestá l'amo del establiment, ara sopan; després si van al Cassino Agrícola; allí hi trobarán animació.

Com que la gana ens apretava de debó, tornárem prest al hostal, ahont trobárem ja la taula parada.

Ab bon dalit devorárem l'expléndit sopar que'ns oferí l'hos-taler en Pere Bacarissas, y en havent sopa decidirem anar al Centro Agrícola ab lo doble intent de pêndrehi café y coneixer lo personal del poble. Mes, pera pendre café ens tinguérem de esperar bona estona á fi de que'ns el bullíssin, puig ens digué'l cafeter que entre setmana á Collbató ningú's prenía'l luxo de pendre café, y per aixó no estavan preparats.

Mentre tant passárem á una sala de la Societat, ab honors de teatre, ahont hi ensajavan las caramellas una vintena de xi-cots joves y ben sapats preparantse pera sortir á cantar á la matinada, següint tradicional costüm. S'ho prenfan abempenyo, puig estavan de contrapunt ab la colla dels richs, segons ens digueren.

Sentir aquell coro y veure aquell escenari encastat en una de las parets de la sala, ens sorprengué de debó, considerant la po-ca importància del poble.

Lo director del coro, en Vicens Tolosa, ens vingué á saludar dihentnos un cop vam fraternizar ab ell, que á més de dirigirlo y empescarse cansons sens saber música, era director y primer actor de la secció dramàtica, y á la vegada autor d'obras que havíen sigut representadas ab gran aplauso.

Excursió á Montserrat

DIAS 11, 12 y 13 D'ABRIL DE 1903

Ab lo tren que surt de la estació dels Directes á las 2'12 h. de la tarde, marxárem en direcció á Martorell, los socis d'aquesta «Secció Excursionista» Biel Ferrater, Joseph Prunera, Salvador Miró, Joseph Caixés, Joseph Pons, Joseph Canut, Bonaventura Porta, Jaume Fort, Joan Pujol y'l que escriu aquestas ratllas.

Lo dia era expléndit; lo cel blau y sense nuvols. Per las fi-nestretas del vagó ahont ens encaixonárem, com posats devant

d'una pel·ícula inacabable de cinematògraf, fruhirém del aspecte encisador de nostre estimat camp, d'aquelles clotades, d'aquells aplanalls de terra de conreu que sentint en sas entranyas la savia de la vida, al dols escalf de Primavera esclatavan en flors y fullas, en fecondant vegetació pera donar á son temps lo pà de cada dia al pobre pagés, premiantli las fadigas de la hinverna.

Y'l tren anant avansant per la estreta franja que festoneja lo llençol de verdor que cobreix nostre camp, ens anava renovant l'espectacle, tan prest esborrantnos la falaguera visió, deixantnos entre tenebras al entafurarse al cor d'una muntanya, com tornantnos á la llum pera deixarnos entreveure ací y allá, enclotats en las tofas de verdura, humils llugarets que, banyats pe'l sol de Primavera, quiets y macilents, diuhen sempre quelcom al cor, fan despertar anhels d'aturarshi y fruir de la vida en aquella soletat, qu'un se forja dolsa, pera escalfarhi ilusions....

Y'l tren avansava, y passava estació y altra estació, y s'ohia un cop y altre cop lo matemàtic dringar de la campana oficiosa entre tant ens anàvam embadalint fruit d'aquell espectacle cial, y que tants cops hem fruit y que se'n mostra sempre ab nous atractius.

Arribárem á la estació de Sant Vicents y transbordárem deixant la línia de Vilanova pera agafar la de Vilafranca.

Un cop colocats en lo nou vagó, lo tren se posá en marxa, travessant la riatllera comarca del Panadés, que ofereix també al esperit observador forsa atractius,

Durant lo viatge, la animació y l'alegria abundá de debò entre'l companys.

Al arribar á la estació de Martorell deixárem lo tren y, sens entafurarnos per los carrers de la població, ens dirigírem á la cotxeria d'en Isidro Bacarissas, situada al derrera mateix de la estació, y trobant ja preparat lo carruatge ens instalàrem

en ell pera continuar nostre viatge. Seguírem lo camí per la ampla y ben cuidada carretera que va de Martorell á Igualada, travessant Abrera, petit llugaret de pocas casas, y la fabril é històrica vila d' Esparraguera, que s'atravessa per un carrer llarguissim que té quant menys mitj-hora de tungada.

Mentre tant, lo sol se'n anava ja á la posta y oviràvam devant nostre, la massa borrosa que forman las superbas muntanyas de Montserrat, quins pichs, enllumenats pe'l raigs del sol ponent, oferian un aspecte encisador.

Al veure las muntanyas cantadas una y mil voltas pe'l més grans poetas de nostra terra, al ovirar aquella inmensa massa que s'aixeca aislada com enmarquetat castell defensor de la planura extensa que l'envolta, sentirem intima, pero profonda alegria.

La llum anava enfeblintse cada cop més, y en l'ampla volta del cel s'hi dibuixava, esblanquehida, la lluna y la misteriosa y tebia claror del crepuscle, engendrador de melangias, anava difumint los detalls de la muntanya, convertintla en borrosa silueta inmensa, imponent, que feya esgarrifansa.

Després d'unas dues horas de viatge en tartana, á la dreta de la carretera trobárem un camí pedregós y accidentant, que tinguérem de pujar á peu, y als cinch minuts arribárem á Collbató.

Eran las vuyt de la vetlla.

Lo cel estava brodat de parpellejadoras estrelles y la lluna enviava á la terra sa llum claríssima.

L'aspecte que ofereix Collbató, vist al raig de lluna, es suggestiu. Lo poble està enclotat al peu mateix de la històrica muntanya y'l caseriu està escampat ací y allá, tenint per guayta las altas torres de pedra.

En aquella hora semblava que'l poble dormís ja; ni una veu, ni un crit, ni un mormull, dolsa quietut de poble felis....

Ens dirigírem seguidament al hostal ahont oportunament ha-